

Motion

1977/78:162

av Gösta Karlsson m. fl.

med anledning av propositionen 1977/78:47 om åtgärder för att underlätta strukturomvandlingen inom specialstålindustrin och stålgljuteriindustrin

I propositionen 1977/78:47 uttalar regeringen att det finns ett stort behov av strukturrationaliserande åtgärder inom bl. a. specialstålindustrin. För att underlätta genomförandet av sådana åtgärder och för att kunna trygga bevarandet av industrigrenen föreslår regeringen stödåtgärder i form av särskilda lån och lånegarantier.

De föreslagna åtgärderna synes väl ägnade att möjliggöra den för bevarandet av en konkurrensduglig svensk specialstålindustri nödvändiga strukturomvandlingen. Med hänsyn till industrigrenens betydelse för sysselsättningen, främst inom vissa delar av landet, och angelägenheten av att tillvarata gjorda investeringar och betydelsefulla initiativ inom process- och produktutvecklingen inom densamma vill vi framhålla följande.

För sysselsättningen inom Södermanlands län spelar verksamheten vid Gränges Nyby AB i Torshälla en viktig roll. Industrin är helt dominerande inom orten. En nedläggning eller inskränkning av verksamheten skulle få mycket allvarliga konsekvenser. Detta gäller inte bara på orten. Arbetsmarknaden i Södermanlands län har under en stor del av 1970-talet karakteriserats av en kraftig avtappning av arbetstillfällen. Enligt länsarbetsnämnden har sedan sommaren 1975, enbart vid de 123 industriföretag vilkas utveckling nämnden följer, bortfallet varit ca 2 200 arbetstillfällen. Detta beror både på konjunkturavmattningen och på strukturella förändringar, främst inom den tunga industrin. Bidragande orsaker har varit såväl den ensidiga strukturen av länets näringsliv, där ett relativt litet antal stora företag dominerar, som länets närhet till Stockholm. Detta senare medför bl. a. att service- och tjänstesektorn fått en mindre framträdande plats än i närgränsande län.

Det kan erinras om att sysselsättningsläget såväl i Oxelösund som i Hälleforsnäs och Nyköping är föremål för särskilda överväganden och åtgärder.

Länsstyrelsen har i skrivelse till industridepartementet pekat på att situationen i länet är allvarlig och att alla medel måste sättas in för att rädda sysselsättningen inte bara vid det krisdrabbade stålföretaget utan också inom andra företag i kris inom länet.

Industriministern understryker i propositionen nödvändigheten av att företagen inom specialstålsektorn fortsätter ansträngningarna att förskjuta produktionen uppåt i kvalitetsregistret, liksom att det effektivare utnyttjande av produktionsresurserna som strukturrationaliseringen möjliggör måste

kombineras med fortsatta och intensifierade forsknings- och utvecklingsinsatser. Eftersom den produktmässiga tyngdpunkten även i framtiden torde komma att ligga på vad som kallas kvalificerade standardprodukter, är det enligt statsrådets mening angeläget att finna tekniska lösningar som möjliggör god produktionsekonomi vid tillverkning även i mindre skala. Vi erinrar om att i propositionen anges att Gränges Nyby AB hos regeringen begärt stöd för att bl. a. kunna investera i en stränggjutningsanläggning och i en ny pulvermetallurgisk process för framställning av rostfria sömlösa rör.

Enligt vår uppfattning utgör dessa initiativ till nya tekniska lösningar en tillgång som självfallet måste tillvaratas i arbetet för att trygga specialstålindustrins framtid i landet. Det är ytterst angeläget att den av Gränges Nyby AB gjorda framställningen behandlas med största skyndsamhet, eftersom tidsfaktorn är av avgörande betydelse för möjligheterna att genomföra den nödvändiga omstruktureringen av verksamheten vid företaget med minsta möjliga påfrestning för såväl anställda som företag. Det innebär att beslut sannolikt behöver träffas redan innan den i propositionen omnämnda delegationen kan förväntas vara i verksamhet. Detta synes inte behöva föranleda några betänkligheter, eftersom företaget, av personalorganisationerna tillstyrkt, framställning i allt väsentligt sammanfaller med målsättningen och inriktningen av de åtgärder som propositionen anvisar.

Ett för Gränges Nyby AB och dess anställda positivt besked kommer, såvitt vi kan finna, inte att medföra några negativa konsekvenser för andra specialstålföretag och inte heller att försvåra fortsatta ansträngningar att finna konstruktiva samarbetslösningar.

Vid övervägandet av frågan om det särskilda stödet till specialstålframställningen vid Gränges Nyby AB bör hänsyn självfallet tas också till utvecklingen inom andra delar av företagets verksamhetsområde.

Värdet av det utvecklingsarbete som inletts inom process- och produktutveckling vid Gränges Nyby AB torde också beaktas med hänsyn till den övriga industriverksamheten inom Torshälla-Eskilstunaområdet.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen med bifall till propositionen uttalar

1. att särskild hänsyn skall tas till de i motionen påpekade, speciella arbetsmarknadsmässiga problemen i Södermanland,
2. att särskild hänsyn likaledes skall tas till de vid Gränges Nyby AB initierade åtgärderna för process- och produktutveckling i avsikt att finna tekniska lösningar som möjliggör god produktionsekonomi,

3. att garantier för den fortsatta verksamheten vid Gränges Nyby AB bör kunna lämnas redan innan den i propositionen omnämnda delegationen trätt i verksamhet.

Stockholm den 24 november 1977

GÖSTA KARLSSON (c)

BERNT EKINGE (fp)

CARIN NYGREN (c)

SVEN-OLOV TRÄFF (m)